

Európsky dialóg s mládežou

Výsledky kvalitatívnych konzultácií IX. Cyklu EDM
(máj 2022 –august 2022)

Európsky dialóg s mládežou

„Spoločne za udržateľnú a inkluzívnu Európu“

Základné informácie o IX. cykle

2 ciele (dokument Európskych cieľov mládeže)

- **Cieľ #10 „Udržateľná zelená Európa“** (vytvorenie spoločnosti, v ktorej majú všetci mladí ľudia možnosti aktívne sa zapájať do ochrany životného prostredia, disponujú informáciami o klimatickej zmene a majú schopnosti meniť svoj každodenný život)
- **Cieľ #3 „Inkluzívne spoločnosti“** (zabezpečenie inklúzie všetkých mladých ľudí)

Kvalitatívne konzultácie

- Máj –august 2022
- Počet konzultácií: **39**
- Z toho online: 6
- Z toho offline: 33

- Celkový počet zúčastnených: **430**
- Z toho online: 68
- Z toho offline: 362

- **79% účastníkov** mladších ako 18 rokov

5 tém =5 konzultačných otázok

1. Informácie a vzdelávanie
2. Opatrenia a posilnenie postavenia mladých
3. Správa vecí verejných a „youthwashing“
4. Mobilita a solidarita
5. Prístup k infraštruktúre

Európsky dialóg s mládežou

Výsledky konzultácií

IX. cyklu EDM

1. Informácie a vzdelávanie = Aké sú kľúčové charakteristiky informačných zdrojov a vzdelávacích príležitostí pre mladých ľudí, ktoré sa tematicky venujú klimatickej zmene a prepojeniu klimatickej zmeny so sociálnymi nerovnosťami? Ak takéto informačné zdroje a vzdelávacie príležitosti vo vašej krajine (komunita) neexistujú, ako by mali vyzeráť?

Informačné zdroje

- **sociálne siete** (greenfluenceri) = najčastejší zdroj informácií o klimatickej zmene
- Mladí = pasívny prijímatelia informácií
- **Škola** = pomerne významný informačný zdroj

Hodnotenie dostupných informácií

- prístup k týmto informáciám nemajú všetci mladí ľudia na Slovensku rovnaký.
- nepoznajú vzdelávacie programy o klimatickej zmene
- chýba dostatočné porozumenie tejto téme
- ťažká orientácia v informáciách => **pretlak informácií**
- Nedostatok kvalitných informačných zdrojov v slovenskom jazyku.

Nedostatočný záujem o klimatickú zmenu

Návrhy a odporúčania, ktoré vzišli z konzultácií

- potreba zlepšenia vzdelávania na školách
- využitie komunikačných nástrojov, ktoré sú blízke mladým ľuďom
- potreba prinášania týchto informácií spôsobom a jazykom, blízkym mladým ľuďom
- obsahovo orientovaných hlavne na udržateľný spôsob života a vysvetlenie podstaty a povahy klimatickej zmeny.

2. Opatrenia a posilnenie postavenia = Existujú na Slovensku úspešné mechanizmy a metódy, ktoré by zabezpečovali zohľadnenie potrieb mladých ľudí v rozhodovacích procesoch s dopadom na súčasný život a budúcnosť mladých ľudí? Vedia o nich mladí ľudia na Slovensku? Ak takéto mechanizmy neexistujú, ako by mali vyzeráť alebo aké príklady z iných kontextov považujete za užitočné a úspešné?

Téma motivácie k verejnému angažovaniu vo vzťahu ku klimatickej zmene

- Pocit, že takéto angažovanie má zmysel

Potreba sociálneho ukotvenia týchto aktivít

- Lídri – rovesníci
- Komunita

Čo ich odrádza?

- Nezáujem
- Ľahostajnosť
- Skúsenosť so zneužívaním témy na politické účely + falošný aktivizmus za klímu

- **skepsa** o tom, že by ich hlas zavážil pri prijímaní rozhodnutí
- **Riešenia vidia:**
 - na individuálnej úrovni v zmene životného štýlu.
 - rôzne formy občianskeho aktivizmu = verejného tlaku na politikov.
 - diskusie či debaty s „dôležitými dospelými“,
 - Priama politická zmena a systémové zmeny

3. Ako sa možno v rámci participatívnych mechanizmov vyhnúť „youthwashingu“, t.j. zabezpečiť aby osoby s rozhodovacou právomocou niesli zodpovednosť za to, čo bolo dohodnuté v rámci rôznych participatívnych aktivít? Ak takéto mechanizmy „zodpovednosti“ neexistujú, ako by mali vyzeráť (aby boli úspešné)?

Youthwashing – neznámy pojem, ale skúsenosti s praktikami už majú

- Mladí nie sú prizývaní do rozhodnutí, ktoré sa ich týkajú
- Nedôvera voči participatívnym postupom v tvorbe politík („pro forma“, manipulácia, ignorácia)
- **Neochota (dôležitých) dospelých načúvať deťom a mladým ľuďom v sociálnych či politických témach**

Pozitívne skúsenosti

- Len niekoľkí jednotlivci
- Na lokálnej (komunálnej) úrovni

Návrhy a odporúčania, ktoré vzišli z konzultácií

- Dôsledný výber politických reprezentantov (kandidátov vo voľbách)
- Vytváranie spoločenského tlaku, dopytu (protesty, demonštrácie)
- Mať reprezentáciu mladých, ktorí budú prizývaní vstupovať do procesov

4. Mobilita a solidarita = Čo by mohlo pomôcť rôznym skupinám marginalizovaných mladých ľudí, aby sa mohli zapojiť do tematicky environmentálne ladených zahraničných mobilitných programov?

Do konzultácií sa zapojili :

- 10% rómska mládež
- < 1% zdravotne znevýhodnených

Miera informovanosti o mobilitných programoch

- Nedostatočná aj u majority

Miera zapojenia

- Odlišná z hľadiska veku, stupňa dosiahnutého vzdelania a typu navštevovanej školy

Záujem o účasť

- Vysoká aj u majority aj u minority

Opatrenia zamerané na zvýšenie účasti na mobilitách a dobrovoľníctve

(formulované na základe identifikácie bariér)

- 1. Zvýšenie informovanosti pomocou propagácie mobilitných programov**
 - Cez aktivity priamo v komunite
 - Cez bývalých účastníkov mobilit– lídri v komunitách
 - Cez osvetu na školách
 - Cez sociálne siete, podcasty...
- 2. Poskytnutie podpory (pred, počas i po skončení programu !)**
 - Finančná podpora
 - Organizačná podpora
 - Administratívna podpora
 - Psychologická podpora
 - Komunitná podpora
- 3. Navýšenie počtu koordinátorov mobilit**
- 4. Klásť väčší dôraz na sociálnu prácu v marginalizovaných komunitách**

5. Prístup k infraštruktúre = Aké kľúčové prvky infraštruktúry (napr. doprava, bývanie, služby atď.) musia byť dostupné pre mladých ľudí, aby ich podporili v udržateľnom živote? Ako môžu tieto kľúčové prvky infraštruktúry fungovať v synergii s cieľom podporiť mladých ľudí v udržateľnom živote?

DOPRAVA

- pri výbere dopravného prostriedku sa priority nezamýšľajú nad ochranou životného prostredia.
- množstvo bariér pre ekologickejšie využívanie dopravy
- **problém nedobudovanej infraštruktúry**

SLUŽBY

- Vysoký záujem o udržateľné spotrebiteľské správanie
- **Nízka dostupnosť služieb** (hlavne na vidieku)

BÝVANIE

- Nízky vek účastníkov, nie je to téma
- Starší = kompromisy a problém finančnej nedostupnosti

Návrhy a odporúčania, ktoré vzišli z konzultácií

Bližšie budú definované v rámci správy z konzultácií

DOPRAVA

- Dobudovanie infraštruktúry
- Zvýšenie komfortu pri cestovaní

SLUŽBY

- Zlepšiť dostupnosť služieb a prevádzok

BÝVANIE

- Riešenie bytovej otázky
- Finančné príspevky na „ekologické“ bývanie

Ďakujem za pozornosť!